

MUZEJ GRADA CRIKVENICE

-strateški plan ustanove za razdoblje od 2013. do 2015.-

1. UVOD U STRATEŠKI PLAN

Muzej Grada Crikvenice izradio je ovaj strateški plan razvoja u smislu dugoročnog djelovanja ustanove (vizija, misija i sl.), a za razdoblje od tri godine određene su jasne programske smjernice razvoja temeljem Usvojenog proračuna za trogodišnje razdoblje (Zakon o proračunu (NN 87/08)).

2. PLAN PRIPREME STRATEŠKOG PLANA

Strateški plan pripremljen je temeljem prijedloga djelatnika Muzja Grada Crikvenice (ravnatelj, kustos) te vanjskih suradnika sukladno pojedinim programima i kapitalnim projektima (Institut za arheologiju iz Zagreba, Hrvatski prirodoslovni muzej, Ministarstvo kulture-Konzervatorski odjel u Rijeci, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka i drugi vanjski suradnici).

2.1. Radne skupine prema programima i zadanim ciljevima

Programska djelatnost u kulturi (Kultурне manifestacije i glazbeno-scenski program, Sufinanciranje knjiga, Muzejska i galerijsko-izložbena djelatnost)

Radni tim: MGC (ravnatelj, kustos, vanjski suradnici)

Vremenski raspored: kontinuirano / svake godine

Procedura planiranja: određeno programskim smjernicama

Prikupljanje dokumentacije: priprema programa temeljem postojeće dokumentacije različitih ustanova, institucija i privatnih osoba te vlastita dokumentacija

U okviru ovog programa dugoročno se planira tematska izložbena djelatnost (povremene izložbe), popratna kataloška izdanja, tematske knjige, slikovnice i sl., stručni i znanstveni kongresi i okrugli stolovi, predavanja za građanstvo (Međunarodni arheološki kolokvij Rimske keramičarske i staklarske radionice i dr.), manifestacije (Noć muzeja, Dan muzeja, Dani Ad turresa, muzejske radionice i sl.). U okviru ovog programa u 2014. godini planira se postav izložbe „*Ad turres – antička Crikvenica*“ (trajanje izložbe 2014.-2015.) koja će prezentirati antičku baštinu Hrvatskog primorja. Izložba će biti podjeljena u više tematskih cjelina koje će posjetitelju predstaviti sva dosadašnja saznanja o periodu romanizacije sjevernog dijela Liburnije s posebnim naglaskom na gospodarsku djelatnost vezanu za antičko naselje *Ad turres* koje se arheološki istražuje na prostoru današnje Crikvenice.

Programska djelatnost zaštite kulturne i prirodne baštine

Radni tim: MGC (ravnatelj, kustos, vanjski suradnici)

Procedura planiranja: određeno programskim smjernicama

Prikupljanje dokumentacije: priprema programa temeljem postojeće dokumentacije različitih ustanova, institucija i privatnih osoba te vlastita dokumentacija

U okviru ovog programa dugoročno se planira preventivna zaštita i restauracija muzejske građe, te postav tematskih izložbi kulturne i prirodne baštine našeg područja.

Preventivna zaštita i restauracija muzejske građe kontinuirani je proces muzeja, posebno zbog činjenice velikog ulaska predmeta u muzejski fundus. Glavni razlog tome je u činjenici što su sve zbirke muzeja u fazi formiranja zbog kratkog djelovanja muzeja. To ukazuje na sve veću potrebu provođenja ovog programa u narednom razdoblju.

U okviru ovog programa također se provodi stručna suradnja na projektu revitalizacije naselja Kotor, koji je tek početnoj fazi, a iziskivati će velik angažman i interdisciplinarnost u svojoj provedbi. Korjeni Crikvenice potječe iz njenih najstarijeg mesta Kotora koji je registriran kao etno zona. Planom je usvojena izrada Smjernica revitalizacije i dokumentacije postojećeg stanja naselja Kotor. U narednom razdoblju planira se projekt obnove i dokumentacije suhozida na Kotoru. Cilj ovog projekta je očuvanje tradicije izrade suhozida, te evidentiranje i obnova razrušenih suhozida na Kotoru. Ovaj projekt doprinosi očuvanju etnološkog, povijesnog i kulturnog nasljeđa Crikvenice te putem informacijskih tehnologija razmjeni znanja i iskustava sa partnerima i širom javnosti. Projekt je prijavljen i u okviru programa prekogranične suradnje gradova Crikvenica i Kidričevo (Slovenija). U dugoročnom razdoblju planira se zaštita i konzervacija crkve Svetog Trojstva na Kotoru, zbog velike opasnosti od urušavanja pročelja. Dodatna opasnost je i blizina prolaska trase koridora autoputa Križišće – Žuta Lokva. Dugoročni program svakako će obuhvatiti arheološka istraživanja šireg područja brijega Kotor.

Kapitalno ulaganje u kulturi

Kapitalno ulaganje u arheološki lokalitet Igralište – Crikvenica (Ad turres)

Radni tim: MGC (ravnatelj, kustos), Institut za arheologiju iz Zagreba, vanjski suradnici

Vremenski raspored: kontinuirano

Procedura planiranja: temeljem Izvješća o dosadašnjim arheološkim istraživanjima i prijedlogu radnog tima i vanjskih suradnika

Priključivanje dokumentacije: vlastita dokumentacija (Izvješća, snimci i sl.) i postojeća dokumentacija različitih ustanova i institucija

U okviru ovog kapitalnog projekta provode se sustavna arheološka istraživanja na zaštićenom arheološkom nalazištu Igralište – Crikvenica (*Ad turres*). U narednom razdoblju nastavljaju se istraživanja i obrada građe, a od 2013. godine kreće priprema projekta Izgradnje arheološkog parka, koji uključuje i prezentaciju nalaza *in situ*. Ovaj program se kontinuirano podupire i od strane Ministarstva kulture i povremeno od PGŽ.

U Crikvenici na lokalitetu *Ad turres* provode se sustavna arheološka istraživanja rimske keramičarske radionice (površina 1880 m²) datatirane od početka 1.st.po Kr. do početka 2.st.po Kr. Premda je diljem Rimskoga Carstva bilo mnogo keramičkih radionica organiziranih na sličan način, crikvenička se radionica, osim intenzivne proizvodnje, odlikovala i izrazito lokalnim i specifičnim oblicima proizvoda, koji su bili namijenjeni za domaće liburnsko tržište. Brojna saznanja, utvrđena dosadašnjim istraživanjima ovoga lokaliteta, bacaju potpuno novo svjetlo na proučavanje gospodarske djelatnosti i trgovine na prostoru antičke provincije Dalmacije.

Zbog značaja nalazišta i njegove sačuvanosti moguća je prezentacija, što predstavlja i dugoročan plan muzeja.

Lokalitet Igralište – Crikvenica (*Ad turres*) istražuje se u okviru projekta *Sjeverno Hrvatsko primorje u kontekstu antičkog obrambenog sustava* koje vodi Institut za arheologiju iz Zagreba, a kojeg kontinuirano podržava Ministarsvo kulture RH.

Kapitalno ulaganje u jamu Vrtare male

Radni tim: MGC, Hrvatski prirodoslovni muzej, Hrvatsko biospeleološko društvo, vanjski suradnici
Vremenski raspored: kontinuirano

Procedura planiranja: temeljem Izvješća o dosadašnjim istraživanjima i prijedlogu radnog tima i vanjskih suradnika

Prikupljanje dokumentacije: vlastita dokumentacija (Izvješća, snimci i sl.)

U okviru ovog kapitalnog projekta provode se sustavna zaštitna geološko-paleontološka istraživanja privremeno zaštićenog spomenika prirode jame Vrtare male u Dramlju. Građa iskopana tijekom dosadašnjih istraživanja pohranjena je u MGC, te se na njoj provode sustavne mjere zaštite, konzervacije, znanstvene obrade te objave (npr. monografija o jami Vrtare male). U idućem razdoblju planira se nastavak zaštitnih istraživanja koja uključuju prospekciju okolnog terena i izradu geološke karte, nastavak zaštitnih iskopavanja ugrožene fosilne građe u jami i preventivnu zaštitu i znanstvena obrada ekstrahirane građe te u konačnici njezinu prezentaciju javnosti (prva prezentacija javnosti bila je putem izložbe *Lavlja jama*, MGC, 2010.-11.). U 2012. godini program je podržan i sredstvima Ministarstva kulture. Budući da jama nikada neće biti moguća dostupna javnosti, jedina moguća prezentacija, osim izložbenim postavom, je putem poučne staze u blizini lokaliteta u obliku informativnih tabela i interaktivnih sadržaja te vizualizacijom pleistocenske faune čiji su fosilni ostaci pronađeni u jami. Zbog značaja lokaliteta u buduće aktivnosti uključivati će se i druge znanstvene institucije iz Hrvatske i svijeta.

Kapitalno ulaganje u arheološki lokalitet Lokvišće

Radni tim: MGC, Pomorski i povjesni muzej Hrvatskog primorja

Procedura planiranja: temeljem Izvješća o dosadašnjim istraživanjima i prijedlogu radnog tima i vanjskih suradnika

Prikupljanje dokumentacije: vlastita dokumentacija (izvješća, snimci i sl.)

U okviru ovog kapitalnog projekta vrše se već niz godina sustavna arheološka istraživanja na zaštićenom arheološkom lokalitetu *Lokvišće* u Jadranovu (arheološka zona Havišće). U narednom razdoblju planira se nastavak istraživanja i konzervacije i prezentacije arhitekture na tom području pod vodstvom Pomorskog i povjesnog muzeja Hrvatskog primorja te preventivna zaštita i znanstvena obrada prikupljenog materijala i prezentacija istog. Nalazište se sustavno održava kako bi se spriječilo oštećenje prezentiranih ostataka arhitekture, a planira se postava edukativno-informativne tabele. U 2011. godini program je pomognut sredstvima Ministarstva kulture. U dugoročnom planu je proširivanje zone istraživanja koja se trenutno vrše na manjoj površini kasnoantičkog objekta.

Kapitalno ulaganje u arheološki lokalitet Gradina Badanj

Radni tim: MGC, MK-Konzervatorski odjel Rijeka, vanjski suradnici

Procedura planiranja: temeljem Izvješća o dosadašnjim istraživanjima i prijedlogu radnog tima i vanjskih suradnika te zbog potrebe za hitnom intervencijom

Prikupljanje dokumentacije: PPMHP, MK-Konzervatorski odjel u Rijeci, vlastita dokumentacija (snimak postojećeg stanja 2012.g.)

Gradina Badanj, zaštićeno kulturno dobro RH, nalazi se u izuzetno lošem stanju i ubrzano propada te traži hitnu sanaciju u vidu konzervacije bedema. Gradina je također ugrožena skorom izgradnjom autoceste čija će trasa proći na 500 metara udaljenosti. Gradnjom autoceste mogu se očekivati velika i nepovratna oštećenja arhitekture. Zbog navedenih opasnosti MGC je u 2012. godini otvorio novi kapitalni projekt, koji je podržan i sredstvima od strane Ministarstva kulture. Projekt će trajati od 2012.-2015. godine, a istom razdoblju planira se napraviti snimanje postojećeg stanja, konzervacija zidova, konzervacija cisterne unutar objekta, uređenje i održavanje okoliša i poučna staza. Postoji već osmišljena i uređena staza koja vodi do lokaliteta („Ljubavna cestica“) koji nakon konzervacije neće mjenjati svoju namjenu tj. ostati će i dalje izletničko mjesto.

Kapitalno ulaganje u opremu za muzejski prostor

Radni tim: MGC

Procedura planiranja: temeljem muzejskih potreba

Prikupljanje dokumentacije: vlastita dokumentacija

Ovim kapitalnim projektom podiže se standard preventivne zaštite muzejske građe i kontinuirana je aktivnost muzeja. U narednim godinama planira se nabava zaštitne opreme i uređaja za postizanje optimalnih mikroklimatskih uvijeta te mjerjenje istih.

3. VIZIJA, MISIJA I VRJEDNOSTI USTANOVE U KULTURI

Zadaća tj. misija nam je proučavati kulturnu i prirodnu baštinu i brinuti o predmetima koji ju dokumentiraju te istu što bolje prezentirati našim sugrađanima, žiteljima našeg kraja i posjetiteljima Crikvenice čime obogaćujemo kulturnu i turističku ponudu. Očuvati, zaštiti, prezentirati i interpretirati lokalnu kulturno-povijesnu baštinu, educirati javnost, posebice djecu, najvažniji su ciljevi naše ustanove. To je dugotrajna zadaća, naročito zbog uvijeta u kojima smo krenuli s radom, a koji je obilježen nepostojanjem bilo kakve muzejske građe. Od iznimnog je značaja provoditi sustavna istraživanja na različitim područjima kroz suradnju s znanstvenicima i institucijama te prikupljati građu s ciljem njene zaštite i očuvanja.

Vizija muzeja temelji se na održivom korištenju kulturne baštine, gdje je muzej mjesto njezine suvremene interpretacije koju ostvarujemo sukladno izazovima današnje muzeologije.

4. OPĆI I POSEBNI CILJEVI

Opći ciljevi realizacije programa u kulturi i kapitalnih projekata odnose se na očuvanje i zaštitu povijesno-kultурне baštine našeg kraja. Naglasak je na edukaciji, pedagoškom radu i integraciji lokalnog stanovništva u programe i projekte. Interaktivnim pristupom, uključivanjem javnosti u sudjelovanju na programima i projektima postiže se "buđenje svijesti" o vrijednosti kulturne baštine i postupno se izgrađuje kulturni identitet zajednice.

Poseban cilj koji želimo ostvariti kroz naredno razdoblje je prezentacija fundusa muzeja kroz stalni postav koji planiramo napraviti u prostoru zgrade Gradske vijećnice. Isto će biti moguće nakon ostvarivanja uvijeta proširenja i uređenja prostora na gornjim katovima zgrade. Mišljenja smo da konцепција stalnog postava našeg muzeja neće moći obuhvatiti sve zbirke koje posjedujemo. Kako bi se prezentirali svi važni elementi baštine Crikvenice, Jadranova, Dramlja i Selca, planiramo muzejske postave na nekoliko izdvojenih lokacija - postav ribarstva u kućici tunere u Jadranovu, postav o temi prerade maslina u Tošu u Dramlju, etno kuća u Selcu, Poučna staza špiljskog lava u Dramlju, Arheološki park Ad turres u Crikvenici. Raspršivanjem manjih izvojenih postava u budućnosti će ujednačiti kulturnu i turističku ponudu naših primorskih mjesta te će muzejska ustanova aktivnije sudjelovati u oblikovanju kulturnog identiteta Crikvenice, Jadranova, Dramlja i Selca.

Strateški plan muzeja za razdoblje od 2013. do 2015. izradile su:
Irena Jurić, ravnateljica
Tea Rosić, kustosica

